

Met wat we nu weten is dit, in vergelijking met alle andere pogingen om B-H-V op te lossen, een relatief 'zuivere' splitsing met relatief beperkte compensaties

De Centex politoloog Carl Devos is positief onder voorbehoud, in afwachting van alle details in een technisch uitgewerkte versie.

REAGEREN?
lezers@demorgen.be

Franstalige stemmen over de splitsing van de kieskring

'BHV of het topje van een ijsberg'

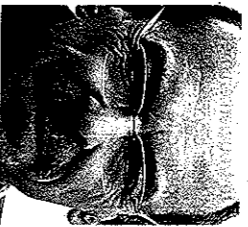
En nu opnieuw series

Het offer van Di Rupo

Kloof blijft

Geen wanhoop

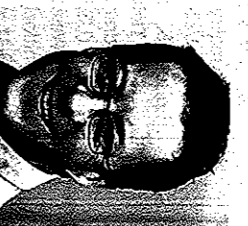
Nieuwe eisen

ALAIN GERLACHE

BÉATRICE DELVAUX

HUGUES DANZE

PASCAL DELWIT

PHILIPPE WALKOWIAK

is Media- en webwatcher bij de RTBF

is Senior writer bij de Brusselse krant Le Soir

is adjunct-hoofdredacteur van de Waalse Sudpresse-kranten

is politoloog aan de ULB

is hoofd van de RTBF Wetratredactie

"Halleluja!" Die reactie stond gisterochtend op Twitter van een internaut die net gehoord had over het akkoord dat de onderhandelaars die nacht gesloten hadden. Iemand anders geloofde het niet: "Onmogelijk. Ik moet dromen. Ik ga weer slapen."

Een ding is zeker: de meerderheid van de Walen heeft nooit wakker gelegen van B-H-V. Om te beginnen zijn de meesten nog nooit in de randgemeenten geweest. En de Franstaligen die er wonen, staan in sociologisch en cultureel opzicht ver van de Waalse bevolking. De grote woorden van de Vlaamse eisen betreffen voor de democratie, hebben maar een heel kleine impact gehad in Wallonië.

Privé viel de voorbije weken regelmatig het zinnetje te horen: 'Dat ze dan Vlaams leren. Ook vanwege hooggeplaatste politieke verantwoordelijken lie niet bereid waren het risico op een splitsing van België te nemen, die een veel grotere bedreiging zou zijn voor de kwetsbare Waalse relatie. En als het politiek niet correct was om dat in het openbaar te zeggen, dan was dat omdat B-H-V een symbool was geworden van een bepaalde Vlaamse verbetenheid en van flaminganten in de manifestaties zuiden van het land gechouqueerd hadden.

Maar ten gronde hebben de twee polen van de Waals-Brusselse Federatie totaal andere gevoeligheden. De spanningen tussen de liberalen en het FDF moeten ook in die zin geïnterpreteerd worden. En de beslissing van enkele maanden geleden van het FDF om lokale afdelingen op te richten in Wallonië heeft daar weinig aan veranderd.

Het gaat beter met Wallonië, maar de problemen blijven gigantisch. Het economische herstel en de streun aan ondernemingen is de eerste prioriteit van de centrum-linkse regering. En de boodschap gaat er des te beter in bij de publieke opinie omdat de liberale oppositie daar niets tegen in te brengen heeft. Die nieuwe Waalse consensus, die van economische ontwikkeling de voorwaarde maakt voor het behouden van de sociale bescherming, is het voornaamste argument van de Franstalige partijen in de onderhandelingen die momenteel lopen met Vlaanderen over de beweegheden en de financiering. In Charleroi, Namen en Luik wordt dat veel belangrijker geacht dan de benoeming van drie burgemeesters.

Gisterochtend verscheen op Twitter vaak het volgende bericht van Waalse gebruikers: "En kunnen we nu opnieuw over ernstige dingen praten?"

Wie zegt alweer dat de Franstaligen altijd nee zeggen? Vijf minuten politieke moed. Dat is dus wat Wouter Beke getoond heeft, chet van de CD&V, op 21 juli laatsteleden, als ook Charles Michel, baas van de MR, op 14 september. Elk hebben ze in hun eigen kamp een keuze gemaakt die verschromkelijk moelijk was: Beke heeft de NVA-laten vallen en zich bij de andere Vlaamse partijen gevoegd om te onderhandelen over de nota-Di Rupo. Michel heeft ja gezegd tegen een voorstel tot akkoord over B-H-V dat tegemoetkamen aan weinig eisen van het FDF, en nam zo het risico van een dreuk met de kartelpartner.

Resultaat: een akkoord over B-H-V en België dat 'een mirakel' opnieuw aankoopt bij het compromis. Je moet niet wachten op de verheugde soms zelfs ontroerde- reacties aan Vlaamse kant of de woede van Malinghin en het FDF om te begrijpen dat het akkoord tegemoetkwam aan vele eisen uit het noorden van het land en aan heel weinig Franstalige eisen. Het zuiden van het land heeft een heel straffe, zware geste gedaan, en ten dele de Franstaligen opgeofferd die buiten de zes faciliteitgemeenten wonen, die niettemin hun juridische rechten behouden, wat belangrijk is, en dat om drie redenen.

Een algemeen akkoord over de staatsvorming mogelijk maken en eindelijk de weg openen voor de vorming van een regering, die de dringende problemen aanpakt (begroting, pensioenen). Tijdlijst(?) het einde van België vermijden, door offers te doen om chaos tegen te gaan, en de onzekerheid door het uitblijven van een akkoord of nieuwe verkiezingen.

Tijd winnen en binnen de onderhandelings cruciale elementen behouden voor de Walen en de Brusselaars (grondwettelijke autonomie voor Brussel, banden tussen Brussel en de rand), die het mogelijk maken de volgende staatsvorming Geweldig, aan te pakken die de Walen nu snel zullen vragen en een te verwachten scheiding. Aan Franstalige zijde paste geen triumfalisme. Dit is een algemewogen akkoord, een verplicht gebaar, een zware verantwoordelijkheid om op te nemen. Dit akkoord betekent ook een verplichting om te slagen voor de rest, wat niet niks is. Maar na 460 dagen crisis, goed wetende in welke heikle toestand tal van pijlers in dit land vertoeven (justitie, het spoor, pensioenen), is het tijd om een regering te hebben en dit land te besturen.

Sinds 2007 heeft Vlaanderen de Franstaligen er vaak van beschuldigd dat ze hun frustraties en hun eisen negeren, en altijd nee zeggen. Dat is nu voorbij, je kunt dat niet meer beweren.

Op de brug van dit schip dat te water wordt gelaten staat een imperiale Elio Di Rupo: iedereen is het daarover eens. De patron van de RS, gewiekst, vertelend, ferm, geslepen, didactisch, geduldig, jawel, dat allemaal heeft met zijn socialistische oorlogsmachine het onmogelijke voor elkaar gebracht. Meer dan te bewijzen dat hij premier kan worden in de ogen van het noorden van het land heeft hij echte legitimiteit verworven. Wie had twee daeren geleiden nu een arm van-

Laten we alstublieft even afstrand nemen van die algemene euforie die zich meester lijkt te hebben gemaakt van onze politieke klasse (althans diegene die aan de onderhandelingstafel zit). Wat stellen we vast? Dat er tussen de Vlaamse eisen (waaraan in hoge mate is tegemoetgekomen) en de compensaties voor de Franstaligen (die heel moerzaam verkreten zijn) nog een marge is. En die is niet alleen semantisch. Tussen het op een haar na gemiste akkoord van 2005 en het doorde onderhandelaars gesloten akkoord van vandaag is er een groot verschil. Die vaststelling bewijst één ding: evenwicht in de politiek is een zeer variabel gegeven en wordt in hoge mate bepaald door de omstandigheden en de context.

Laten we ons geen illusies maken. De splitsing van BHV was een verplicht nummer. Zonder een akkoord over dit detail (in vergelijking met de kolossale uitdagingen die België nog te wachten staan) is een sociaal-economisch akkoord ondenkbaar. En kan er dus ook geen volwaardige regering komen.

We zouden dus blij moeten kunnen zijn. Maar dan zouden we een beetje snel vergeeten dat de spanningen rond BHV het bewijs zijn dat de politieke, sociaal-economische en culturele kloof tussen het noorden en het zuiden van dit land steeds breder wordt. Het stemt tot nadenken dat het politieke wereldje meer dan vijftien maanden, of nee, vier jaar nodig heeft gehad om tot een akkoord te komen.

En dat allemaal waarvoor? Ja, daarvoor. BHV is slechts het topje van een immense ijsberg. Wanneer dit probleem van de baan is, moet er nog over de rest van het menu onderhandeld worden. En dat menu is complex, loodzwaar en gevaarlijk. De financieringswet, de overheveling van beweegheden, de responsabilisering van de gewesten, het sociaal-economische luik. Geen peanuts dus. Het mag duidelijk zijn dat de splitsing van BHV fundamenteel niets oplost. Ze maakt in ieder geval geen eind aan het onaangename gevoel dat het samenleven niet wil lukken. Dat België, of men dat nu wil of niet, iedere dag een beetje verder verdampt. Omdat Vlaanderen (en dat is zijn recht) altijd op zijn hoede zal zijn. Met of zonder splitsing van BHV.

Het akkoord over BHV is door de politieke en maatschappelijke actoren en door de Franstalige publieke opinie sereen ontvangen. Ja, ze waren eigenlijk gekant tegen het principe van de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. En nee, het is niet mogelijk gebreken om op een rustige manier de mogelijkheid te overwegen om de taalgrens (lichthjes) te wijzigen. En inderdaad, de burgemeesters van Linkebeek, Kraainem en Wemzenbeek-Oppem zijn nog steeds niet benoemd.

Maar het compromis lijkt aanvaardbaar. Samen met de splitsing is er een bijzonder statuut gekomen voor de zes faciliteitengemeenten die hun bijzondere band met Brussel behouden. De bewoners van de kantons Halle en Vilvoorde behouden hun juridische rechten en er is een stap vooruit gezet in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij een eventuele weigering van de Vlaamse regering om een burgermeester te benoemen. Uiteraard deelt niet iedereen het gevoel dat het om een evenwichtig akkoord gaat. Verscheidene FDF-mandatarissen zijn (zeer) ontvreeden en dat geldt ook voor een aantal burgers.

Maar over het algemeen overheerst een gevoel van opluchting, dat zowel betrefsting als hoop inhoudt. Opluchting over het plausible vooruitzicht op een volwaardige regering in de nabije toekomst. Opluchting over het feit dat dit polariserend probleem, dat al jaren de parlementaire werking, de politieke actualiteit en de media domineert nu eindelijk is uitgesmond in een akkoord dat aanvaardbaar is voor de twee grote gemeenschappen.

Maar het moeilijste moet nog komen. Er liggen nog heel dikke dossiers op een behandeling te wachten: een grotere autonornie voor de gewesten, een herziening van de bijzondere financieringswet, de beweegheidsoverdrachten plus daarnaast de klassieke economische, financiële en maatschappelijke dossiers. De debatten zullen moeilijk zijn, omdat de visies in het noorden en het zuiden van het land uiteenlopen, maar ook omdat er verschillende ideologische gevoeligheden bestaan. Maar de grote lijnen zijn gekend door de nota van de formatuur, waarin een evenwichtig geheel een cruciaal punt is en waarvan moeilijk kan worden afgeweken omdat er in dat geval een nieuwe globale synthese moet worden gevormuueerd. Het akkoord moet trouwens nog een heerstslag krijgen in een wetgeving en het is bekend dat daar nog moeilijkheden kunnen rijzen, zoals het Egmontpart in 1977/78 duidelijk heeft geïllustreerd. Maar nu de moeilijste hindernis is genomen, kunnen we toch moeilijk aannemen dat de onderhandelaars op de andere onderhandelingspunten vast zullen lopen. Want niet alleen de burgers en de sociale actoren in het binnenland zijn hoopvol gestemd, ook de internationale economische en financiële wereld kijkt uit naar een stabilisering van de politieke situatie in België.

Het akkoord over BHV is door de politieke en maatschappelijke actoren en door de Franstalige publieke opinie sereen ontvangen. Ja, ze waren eigenlijk gekant tegen het principe van de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. En nee, het is niet mogelijk gebreken om op een rustige manier de mogelijkheid te overwegen om de taalgrens (lichthjes) te wijzigen. En inderdaad, de burgemeesters van Linkebeek, Kraainem en Wemzenbeek-Oppem zijn nog steeds niet benoemd. Maar het compromis lijkt aanvaardbaar. Samen met de splitsing is er een bijzonder statuut gekomen voor de zes faciliteitengemeenten die hun bijzondere band met Brussel behouden. De bewoners van de kantons Halle en Vilvoorde behouden hun juridische rechten en er is een stap vooruit gezet in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij een eventuele weigering van de Vlaamse regering om een burgermeester te benoemen. Uiteraard deelt niet iedereen het gevoel dat het om een evenwichtig akkoord gaat. Verscheidene FDF-mandatarissen zijn (zeer) ontvreeden en dat geldt ook voor een aantal burgers. Maar over het algemeen overheerst een gevoel van opluchting, dat zowel betrefsting als hoop inhoudt. Opluchting over het plausible vooruitzicht op een volwaardige regering in de nabije toekomst. Opluchting over het feit dat dit polariserend probleem, dat al jaren de parlementaire werking, de politieke actualiteit en de media domineert nu eindelijk is uitgesmond in een akkoord dat aanvaardbaar is voor de twee grote gemeenschappen. Maar het moeilijste moet nog komen. Er liggen nog heel dikke dossiers op een behandeling te wachten: een grotere autonornie voor de gewesten, een herziening van de bijzondere financieringswet, de beweegheidsoverdrachten plus daarnaast de klassieke economische, financiële en maatschappelijke dossiers. De debatten zullen moeilijk zijn, omdat de visies in het noorden en het zuiden van het land uiteenlopen, maar ook omdat er verschillende ideologische gevoeligheden bestaan. Maar de grote lijnen zijn gekend door de nota van de formatuur, waarin een evenwichtig geheel een cruciaal punt is en waarvan moeilijk kan worden afgeweken omdat er in dat geval een nieuwe globale synthese moet worden gevormuueerd. Het akkoord moet trouwens nog een heerstslag krijgen in een wetgeving en het is bekend dat daar nog moeilijkheden kunnen rijzen, zoals het Egmontpart in 1977/78 duidelijk heeft geïllustreerd. Maar nu de moeilijste hindernis is genomen, kunnen we toch moeilijk aannemen dat de onderhandelaars op de andere onderhandelingspunten vast zullen lopen. Want niet alleen de burgers en de sociale actoren in het binnenland zijn hoopvol gestemd, ook de internationale economische en financiële wereld kijkt uit naar een stabilisering van de politieke situatie in België.

J Met wat we nu weten is dit, in vergelijking met alle andere pogingen om B-H-V op te lossen, een relatief 'zuivere' splitsing met relatief beperkte compensaties

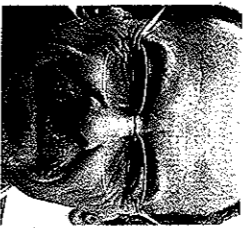
De Gentse politoloog Carl Devos is positief onder voorbehoud, in afwachting van alle details in een technisch uitgewerkte versie.

REAGEREN?
lezers@demorgen.be

Franstalige stemmen over de splitsing van de kieskring

'BHV of het topje van een ijsberg'

En nu opnieuw serieus

ALAIN
GERLACHÉ

is Media- en webwatcher bij de RTBF

"Hallelujah!" Die reactie stond gisteren ochtend op Twitter van een internaut die net gehoord had over het akkoord dat de onderhandelaars die nacht gesloten hadden. Iemand anders gelooide het niet: "Onmogelijk. Ik moet dromen. Ik ga weer slapen."

Een ding is zeker: de meerderheid van de Walen heeft nooit wakker gelegen van B-H-V. Om te beginnen zijn de meeste nog nooit in de randgemeenten geweest. En de Franstaligen die er waren, staan in sociologisch en cultureel opzicht ver van de Waalse Bevolyking. De grote woorden van de Brusselse elite over de dreiging die de Vlaamse eisen betekenen voor de democratie, hebben maar een heel kleine impact gehad in Wallonië.

Privé viel de voorbijge weken regelmatig het zinnetje te horen: "Dat ze dan /laams leren." Ook vanwege hooggeplaatste politieke verantwoordelijken lie niet bereid waren het risico op een splitsing van België te nemen, die een veel grotere bedreiging zou zijn voor de kweetsbare Waalse relance. En als het politiek niet correct was om dat in het openbaar te zeggen, dan was dat omdat B-H-V een symbool was geworden van een bepaalde Vlaamse verbetenheid en omdat de beelden van de manifestaties van flamminganten in de gemeenten het ziden van het hand gechoquerd hadden.

Maar ten gronde hebben de twee Polen van de Waals-Brusselse Federatie totaal andere gevoeligheden. De spanningen tussen de liberalen en het FDP moeten ook in die zin geïnterpreteerd worden. En de beslissing van enkele maanden geleden van het FDP om lokale afdelingen op te richten in Wallonië heeft daar weinig aan veranderd.

Het gaat beter met Wallonië, maar de problemen blijven gigantisch. Het economische herstel en de steun aan ondernemingen is de eerste prioriteit van de centrum-linkse regering. En de boodschap gaat er des te beter in bij de publieke opinie omdat de liberale oppositie daar niets tegen in te brengen heeft. Die nieuwe Waalse consensus, die van economische ontwikkeling de voorwaarde maakt voor het behouden van de sociale bescherming, is het voornaamste argument van de Franstalige partijen in de onderhandelingen die momenteel lopen met Vlaanderen over de bevoegdheden en de financiering. In Charleroi, Namen en Luik wordt dat veel belangrijker geacht dan de benoeming van drie burgemeesters.

Gisterochtend verscheen op Twitter vaak het volgende bericht van Waalse gebruikers: "En kunnen we nu opnieuw over ernstige dingen praten?"

Het offer van Di Rupo

BÉATRICE
DELVAUX

is Senior writer bij de Brusselse Krant Le Soir

Wie zegt alweer dat de Franstaligen altijd nee zeggen? Vijf minuten politieke moed. Dat is dus wat Mouuter Beke getoond heeft, chief van de CD&V, op 21 juli laatsleden, als ook Charles Michel, baas van de MR, op 14 september. Elk hebben ze in hun eigen kamp een keuze gemaakt die verschrakkelijk moeilijk was. Beke heeft de N-VA laten vallen en zich bij de andere Vlaamse partijen gevoegd om te onderhandelen over de nota-Di Rupo. Michel heeft i gezegd tegen een voorstel tot akkoord over B-H-V dat tegenoetkamen aan weinig eisen van het FDP, en nam zo het risico van een breuk met de kartelpartner. Resultaat: een akkoord over B-H-V en België dat 'een mitrakiel' opnieuw aanknoopt bij het compromis.

Je moest niet wachten op de verheugde soms zelfs ontroerde- reacties aan Vlaamse kant of de woede van Maignain en het FDP om te begrijpen dat het akkoord tegenoetkwaam aan vele eisen uit het noorden van het land en aan heel weinig Franstalige eisen. Het zware van het land heeft een heel straffe, Franstaligen opgeofferd die buiten de zez faciliteergemeenten wonen, die niettemin hun juridische rechten behouden, wat belangrijk is, en dat om drie redenen:

Een algemeen akkoord over de staatsvorming mogelijk maken en eindelijk de weg openen voor de vorming van een regering, die de dringende problemen aanpakt (begroting, pensioenen)

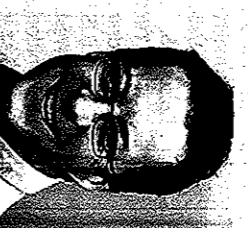
(Tijdelij? het einde van België vermijden, door offers te doen om chaos tegen te gaan, en de onzekerheid door het uitblijven van een akkoord of nieuwe verkiezingen.

Tijd winnen en binnen de onderhandeligen cruciale elementen behouden voor de Walen en de Brusselaars (grondwettelijke autonomie voor Brussel, banden tussen Brussel en de rand), die het mogelijk maken de volgende staatservorming Gewoeldig.

Aan te pakken die de Vlamingen nu snel zullen vragen en een te verwachten scheiding. Aan Franstalige zijde paste geen tromfalsme. Dit is een algedwongen akkoord, een verplicht gebaar, een zware verantwoordelijkheid om op te nemen. Dit akkoord betekent ook een verplichting om te slagen voor de rest, wat niet nikts is. Maar na 460 dagen crisis, goed wetende in welke heikete toestand tal van pijlers in dit land vertoeven (justitie, het spoor, pensioenen), is het tijd om een regering te hebben en dit land te besturen. Sinds 2007 heeft Vlaanderen de Franstaligen er vaak van beschuldigd dat ze hun frustraties en hun eisen negeren, en altijd nee zeggen. Dat is nu voorbij, je kunt dat niet meer beweren.

Op de brug van dit schip dat te water wordt gelaten staat een imperiale Elio Di Rupo. Iedereen is het daarover eens. De patron van de P3, gewiekst, verleidend, ferm, geslepen, didactisch, geduldig, jawel, dat allemaal heeft met zijn socialistische oorlogsmachine het onmogelijke voor elkaar gebracht. Meer dan te bewijzen dat hij premier kan worden in de ogen van het noorden van het land heeft hij echter legitimiteit verworven. Wie

Kloof blijft

HUGUES
DANZE

is adjunct-hoofdredacteur van de Waalse Suppresse-kranten

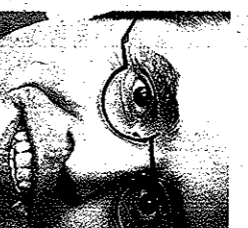
Laten we alstublieft even afstand nemen van die algemene euforie die zich meester lijkt te hebben gemaakt van onze politieke Klasse (althans diegene die aan de onderhandelingstafel zit), Waar stellen we vast? Dat er tussen de Vlaamse eisen (waaraan in hoge mate is tegenoetgekomen) en de compensaties voor de Franstaligen (die heel moeizaam vertregen zijn) nog een marge is. En die is niet alleen semantisch. Tussen het op een haar na gemiste akkoord van 2005 en het door de onderhandelaars gesloten akkoord van vandaag is er een groot verschil. Die vaststelling bewijst één ding: evenwicht in de politiek is een zeer variabel gegeven en wordt in hoge mate bepaald door de omstandigheden en de context.

Laten we ons geen illusies maken. De splitsing van BHV was een verplicht nummer. Zonder een akkoord over dit detail (in vergelijking met de kolossale uitdagingen die België nog te wachten staan) is een sociaal-economisch akkoord ondenkbaar. En kan er dus ook geen volwaardige regering komen.

We zouden dus bij moeten kunnen zijn. Maar dan zouden we een beetje snel vergeeten dat de spanningen rond BHV het bewijs zijn dat de politieke, sociaal-economische en culturele kloof tussen het noorden en het zuiden van dit land steeds breder wordt. Het stemt tot nadenken dat het politieke wereldje meer dan vijftien maanden, of nee, vier jaar nodig heeft gehad om tot een akkoord te komen.

En dat allemaal waarvoor? Ja, daarvoor. BHV is slechts het topje van een immense ijsberg. Wanneer dit probleem van de baan is, moet er nog over de rest van het menu onderhandeld worden. En dat menu is copieus, loodzwaar en gevaarlijk. De financieringswet, de overheveling van bevoegdheden, de responsabilisering van de gewesten, het sociaal-economische luik. Geen peanuts dus. Het mag duidelijk zijn dat de splitsing van BHV fundamenteel niets oplost. Ze maakt in ieder geval geen eind aan het onaangename gevoel dat het samenleven niet wil lukken. Dat België, of men dat nu wil of niet, iedere dag een beetje verder verdampt. Omdat Vlaanderen (en dat is zijn recht) altijd op zijn hoede zal zijn. Met of zonder splitsing van BHV.

Geen wanhoop

PASCAL
DELWIT

is politoloog aan de UIB

Het akkoord over BHV is door de politieke en maatschappelijke actoren en door de Franstalige publieke opinie screen ontvanger. Ja, ze waren eigenlijk gekant tegen het principe van de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. En nee, het is niet mogelijk gebieken om op een rustige manier de mogelijkheid te oververrustigen om de taalgrens (lichtjes) te wijzigen. En inderdaad, de burgemeesters van Linkebeek, Kraainem en Wezenbeek-Oppem zijn nog steeds niet benoemd.

Maar het compromis lijkt aanvaardbaar. Samen met de splitsing is er een bijzonder statuut gekomen voor de zes faciliteitengemeenten die hun bijzondere band met Brussel behouden. De bewoners van de kantons Halle en Vilvoorde behouden hun judiciale rechten en er is een stap vooruit gezet in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij een eventuele weigering van de Vlaamse regering om een burgemeester te benoemen. Uiteraard deelt niet iedereen het gevoel dat het om een evenwichtig akkoord gaat. Verscheidene FDP-mandatarissen zijn (zeer) ontvreeden en dat geldt ook voor een aantal burgers. Maar over het algemeen overheerst een gevoel van opluchting, dat zowel betrusting als hoop inhoudt. Opluchting over het plausibele vooruitzicht op een volwaardige regering in de nabije toekomst. Opluchting over het feit dat dit polariserend probleem, dat al jaren de parlementaire werking, de politieke actualiteit en de media domineert nu eindelijk is uitgesmond in een akkoord dat aanvaardbaar is voor de twee grote gemeenschappen.

Maar het moeilijke moet nog komen. Er liggen nog heel dikke dossiers op een behandeling te wachten: een grotere autonomie voor de gewesten, een herziening van de bijzondere financieringswet, de bevoegdheidsoverdrachten plus daarnaast de klassieke economische financiële en maatschappelijke dossiers. De debatten zullen moeilijk zijn, omdat de visies in het noorden en het zuiden van het land uiteenlopen, maar ook omdat er verscheidende ideologische gevoeligheden bestaan. Maar de grote lijnen zijn getekend door de nota van de formatuur, waarin een evenwichtig geheel een cruciaal punt is en waarvan moeilijk kan worden afgeweken omdat er in dat geval een nieuwe globale synthese moet worden geformuleerd. Het akkoord moet trouwens nog een neerslag krijgen in een wetgeving en het is bekend dat daar nog moeilijkheden kunnen rijzen, zoals het Egmonpact in 1977-78 duidelijk heeft geïllustreerd. Maar nu de moeilijkste hindernis is genomen, kunnen we toch

moelijk aanmenen dat de onderhandelaars op de andere onderhandelingspunten vast zullen lopen. Want niet alleen de burgers en de sociale actoren in het binnenland zijn hoopvol gestemd, ook de internationale economische en financiële wereld kijkt uit naar een stabilisering van de politieke situatie in België.

Nieuwe eisen

PHILIPPE
WALKOWIAK

is hoofd van de RTBF
Wetstratredactie

De compensaties voor de Franstaligen lijken op het eerste gezicht nogal mager. De rondzendbrieven-Peters, een uitsluitende bevoegdheid van de Vlaamse regering, blijven van kracht, ook al zeggen de onderhandelaars dat ze 'geneutraliseerd' zullen worden. We kunnen nu al voorspellen wat er in december 2012 zal gebeuren: de gemeenteraad van Linkebeek zal Damien Thiéry voordragen als burgemeester en de Vlaamse minister die bevoegd is voor de gemeenten, Geert Bourgeois (NVA), zal weigeren hem te benoemen met het argument dat hij Franstalige oproepingsbrieven heeft rondgestuurd. Damien Thiéry kan dan beroep aantekenen bij de partij samengestelde tweetalige Kamer van de Raad van State. Bij staking van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Als er op die dag een Franstalige voorzitter is, zal het beroep worden aanvaard, is er op die dag een Nederlandstalige voorzitter, dan wordt de benoeming geweigerd!

Hoe het ook zij, BHV hebben de onderhandelaars achter de rug. En al was het dan misschien emotioneel en erg symbolisch, in de grond was het een betrekkelijk eenvoudige dossier. Dat kunnen we niet zeggen van de financieringswet en de bevoegdheidsoverdrachten, want dat zijn de echte uitdagingen van de komende staatservorming. Wallonië en Brussel, die bang zijn om te verarmen, staan zeer weigerachtig tegenover de door Vlaanderen geëiste fiscale autonomie. Brussel is niet zeker het geld te krijgen dat het eist.

Over de overheveling van bevoegdheden kan nog nachtenlang onderhandeld worden, wanneer de bestemming moet worden vastgelegd: Gemeenschap (Het Vlaamse standpunt) of Gewest (het standpunt van de Franstaligen). Het heeft 456 dagen geduurd voor er een eerste akkoord was... Hoeveel dagen zullen er nog nodig zijn voor er een staatservorming is? Voor er een nieuwe regering is?

We kunnen er in ieder geval van uitzagen dat er heel snel nieuwe dringende eisen op tafel zullen komen: de splitsing van het gerechtelijk arrondissement BHV, de vennootschapsbelasting, nieuwe bevoegdheden enzovoort. Het communautair probleem zit in het DNA van België.

Met wat we nu weten is dit, in vergelijking met alle andere pogingen om B-H-V op te lossen, een relatief 'zuivere' splitsing met relatief beperkte compensaties

De Gemise politoloog Carl Devos is positief onder-voorbehoud, in afwachting van alle details in een technisch uitgewerkte versie.

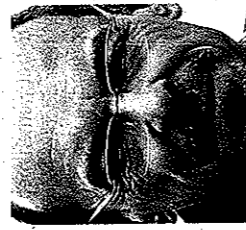

REAGEREN?
lezers@demorgen.be

Franstalige stemmen over de splitsing van de kieskring

'BHV of het topje van een ijsberg'

En nu opnieuw serieus

ALAIN GERLACHE

is Media- en webwatcher bij de RTBF

"Halleluja!" Die reactie stond gisterochtend op Twitter van een internaut die net gehoord had over het akkoord dat de onderhandelaars die nacht gesloten hadden. Iemand anders geloofde het niet: "Onmogelijk. Ik moet dromen. Ik ga weer slapen."

Eén ding is zeker: de meerderheid van de Walen heeft nooit wakker gelegen van B-H-V. Om te beginnen zijn de meesten nog nooit in de randgemeenten geweest. En de Franstaligen die er wonen, staan in sociologisch en cultureel opzicht ver van de Waalse bevolking. De grote woorden van de Brusselse elite over de dreiging die de Vlaamse eisen betekenen voor de democratie, hebben maar een heel kleine impact gehad in Wallonië.

Privé viel de voorbije weken regelmatig het zinnetje te horen: "Dat ze dan 'laams leren.' Ook vanwege hooggeplaatste politieke verantwoordelijken lie niet bereid waren het risico op een splitsing van België te nemen, die een veel grotere bedreiging zou zijn voor de kwetsbare Waalse relatie. En als het politiek niet correct was om dat in het openbaar te zeggen, dan was dat omdat B-H-V een symbool was geworden van een bepaalde Vlaamse verbetenheid en omdat de beelden van de manifestaties van flaminganten in de gemeenten het zuiden van het land gechoqueerd hadden.

Maar ten gronde hebben de twee polen van de Waals-Brusselse Federatie totaal andere gevoeligheden. De spanningen tussen de liberalen en het FDF moeten ook in die zin geïnterpreteerd worden. En de beslissing van enkele maanden geleden van het FDF om lokale afdelingen op te richten in Wallonië heeft daar weinig aan veranderd.

Het gaat beter met Wallonië, maar de problemen blijven gigantisch. Het economische herstel en de steun aan ondernemingen is de eerste prioriteit van de centrum-linkse regering. En de boodschap gaat er des te beter in bij de publieke opinie omdat de liberale oppositie daar niets tegen in te brengen heeft. Die nieuwe Waalse consensus, die van economische ontwikkeling de voorwaarde maakt voor het behouden van de sociale bescherming, is het voorname argument van de Franstalige partijen in de onderhandelingen die momenteel lopen met Vlaanderen over de bevoegdheden en de financiering. In Charleroi, Namen en Luik wordt dat veel belangrijker geacht dan de benoeming van drie burgemeesters.

Gisterochtend verscheen op Twitter vaak het volgende bericht van Waalse gebruikers: "En kunnen we nu opnieuw over ernstige dingen praten?"

Het offer van Di Rupo

BÉATRICE DELVAUX

is Senior writer bij de Brusselse krant Le Soir

Wie zegt alweer dat de Franstaligen altijd nee zeggen? Vijf minuten politieke moed. Dat is dus wat Wouter Beke getoond heeft, chef van de CD&V op 21 juli. Laatstleden, als ook Charles Michel, baas van de MR, op 14 september. Elk hebben ze in hun eigen kamp een keuze gemaakt: die verschrikkelijk moeilijke was: Beke heeft de N-VA laten vallen en zich bij de andere Vlaamse partijen gevoegd om te onderhandelen over de nota-Di Rupo. Michel heeft ja gezegd tegen een voorstel tot akkoord over B-H-V dat tegemoetkwaam aan weinig eisen van het FDF, en nam zo het risico van een breuk met de kartelpartner. Resultaat: een akkoord over B-H-V en België dat "een mirakel!" opnieuw aanknoopt bij het compromis.

Je moest niet wachten op de verheugde soms zelfs ontroerde reacties aan Vlaamse kant of de woede van Maingain en het FDF om te begrijpen dat het akkoord tegemoetkwam aan vele eisen uit het noorden van het land en aan heel weinig Franstalige eisen. Het zuiden van het land heeft een heel strafte, zware geste gedaan, en ten dele de Franstaligen opgeofferd die buiten de zes faciliteitengemeenten wonen, die niettemin hun juridische rechten behouden, wat belangrijk is, en dat om drie redenen:

Een algemeen akkoord over de staatsvorming mogelijk maken en eindelijk de weg openen voor de vorming van een regering, die de dringende problemen aanpakt (begroting, pensioenen).

(Tijdelijk?) het einde van België vermijden, door offers te doen om chaos tegen te gaan, en de onzekerheid door het uitblijven van een akkoord of nieuwe verkiezingen.

Tijd winnen en binnen de onderhandelingen cruciale elementen behouden voor de Walen en de Brusselaars (grondwettelijke autonomie voor Brussel, banden tussen Brussel en de rand), die het mogelijk maken de volgende staatsvorming te voltooien. Aan te pakken die de Vlaamingen nu snel zullen vragen en een te verwachten scheiding. Aan Franstalige zijde paste geen triomfalistische. Dit is een afgedwongen akkoord, een verplichting om te slagen voor de rest, wat niet niks is. Maar na 460 dagen crisis, goed wetende in welke helikele toestand tal van pijlers in dit land vertoeven (justitie, het spoor, pensioenen), is het tijd om een regering te hebben en dit land te besturen.

Sinds 2007 heeft Vlaanderen de Franstaligen er vaak van beschuldigd dat ze hun frustraties en hun eisen negeren, en altijd nee zeggen. Dat is nu voorbij, je kunt dat niet meer beweren.

Op de brug van dit schip dat te water wordt gelaten staat een imperiale Elio Di Rupo: iedereen is het daarover eens. De patronen van de PS, gewiekst, verleidend, ferm, geslepen, didactisch, geduldig, jawel, dat allemaal heeft met zijn socialistische oorlogsmachine

Kloof blijft

HUGUES DANZE

is adjunct-hoofdredacteur van de Waalse Sudpresse-kranten

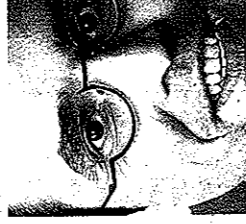
Laten we alstublieft even afstrandenemen van die algemene euforie die zich meester lijkt te hebben gemaakt van onze politieke klasse (althans diegene die aan de onderhandelingsafel zit). Wat stellen we vast? Dat er tussen de Vlaamse eisen (waaraan in hoge mate is tegemoetgekomen) en de compensaties voor de Franstaligen (die heel moeizaam verkregen zijn) nog een marge is. En die is niet alleen semantisch. Tussen het op een haar na gemiste akkoord van 2005 en het door de onderhandelaars gesloten akkoord van vandaag is er een groot verschil. Die vaststelling bewijst één ding: evenwicht in de politiek is een zeer variabel gegeven en wordt in hoge mate bepaald door de omstandigheden en de context.

Laten we ons geen illusies maken. De splitsing van BHV was een verplicht nummer. Zonder een akkoord over dit detail (in vergelijking met de kolossale uitdagingen die België nog te wachten staan) is een sociaal-economisch akkoord ondenkbaar. En kan er dus ook geen volwaardige regering komen.

We zouden dus blij moeten kunnen zijn. Maar dan zouden we een beetje snel vergeten dat de spanningen rond BHV het bewijs zijn dat de politieke, sociaal-economische en culturele kloof tussen het noorden en het zuiden van dit land steeds breder wordt. Het stemt tot nadenken dat het politieke wereldje meer dan vijftien maanden, of nee, vier jaar nodig heeft gehad om tot een akkoord te komen.

En dat allemaal waarvoor? Ja, daarvoor. BHV is slechts het topje van een immense ijsberg. Wanneer dit probleem van de baan is, moet er nog over de rest van het menu onderhandeld worden. En dat menu is copieus, loodzwaar en gevaarlijk. De financieringswet, de overheveling van bevoegdheden, de responsivering van de gewesten, het sociaal-economische luik. Geen peanuts dus. Het mag duidelijk zijn dat de splitsing van BHV fundamenteel niets oplost. Ze maakt in ieder geval geen eind aan het onaanname gevoel dat het samenleven niet wil lukken. Dat België, of men dat nu wil of niet, iedere dag een beetje verder verdampt. Omdat Vlaanderen (en dat is zijn recht) altijd op zijn hoede zal zijn. Met of zonder splitsing van BHV.

Geen wanhoop

PASCAL DELWIT

is politoloog aan de ULB

'Het akkoord over BHV is door de politieke en maatschappelijke actoren en door de Franstalige publieke opinie sereen ontvangen. Ja, ze waren eigenlijk gekant tegen het principe van de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. En nee, het is niet mogelijk gebleken om op een rustige manier de mogelijkheid te overwegen om de taalgrens (lichthjes) te wijzigen. En inderdaad, de burgemeesters van Linkebeek, Kraainem en Wezembeek-Oppeem zijn nog steeds niet benoemd. Maar het compromis lijkt aanvaardbaar. Samen met de splitsing is er een bijzonder statuut gekomen voor de zes faciliteitengemeenten die hun bijzondere band met Brussel behouden. De bewoners van de kantons Halle en Vilvoorde behouden hun judiciale rechten en er is een stap vooruit gezet in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij een eventuele weigering van de Vlaamse regering om een burgemeester te benoemen. Uiteraard deelt niet iedereen het gevoel dat het om een evenwichtig akkoord gaat. Verscheidene FDF-mandatissen zijn (zeer) ontevreden en dat geldt ook voor een aantal burgers.

Maar over het algemeen overheerst een gevoel van opluchting, dat zowel berusting als hoop inhoudt. Opluchting over het plausible vooruitzicht op een volwaardige regering in de nabije toekomst. Opluchting over het feit dat dit polariserende probleem, dat al jaren de parlementaire werking, de politieke actualiteit en de media domineert nu eindelijk is uitgesproken in een akkoord dat aanvaardbaar is voor de twee grote gemeenschappen. Maar het moeilijke moet nog komen. Er liggen nog heel dikke dossiers op een behandeling te wachten: een grotere autonomie voor de gewesten, een herziening van de bijzondere financieringswet, de bevoegdheidsverdrachten plus daarnaast de klassieke economische, financiële en maatschappelijke dossiers. De debatten zullen moeilijk zijn, omdat de visies in het noorden en het zuiden van het land uiteenlopen, maar ook omdat er verschillende ideologische gevoeligheden bestaan. Maar de grote lijnen zijn gekend door de nota van de formatie, waarin een evenwichtig geheel een cruciaal punt is en waarvan moeilijk kan worden afgeweken omdat er in dat geval een nieuwe globale synthese moet worden geformuleerd. Het akkoord moet trouwens nog een neerslag krijgen in een wetgeving en het is bekend dat daar nog moeilijkheden kunnen rijzen, zoals het Egmounctact in 1977-78 duidelijk heeft geïllustreerd. Maar nu de moeilijkste hindernis is genomen, kunnen we toch moeilijk aannemen dat de onderhandelaars op de andere onderhandelingspunten vast zullen lopen. Want niet alleen de

Nieuwe eisen

PHILIPPE WALKOWIAK

is hoofd van de RTBF Wetsstraatredactie

De compensaties voor de Franstaligen lijken op het eerste gezicht nogal mager. De rondzendbrieven-Peeters, een uitsluitende bevoegdheid van de Vlaamse regering, blijven van kracht, ook al zeggen de onderhandelaars dat ze 'neutraaliseerd' zullen worden. We kunnen nu al voorspellen wat er in december 2012 zal gebeuren: de gemeenteraad van Linkebeek zal Damien Thiéry voordragen als burgemeester en de Vlaamse minister die bevoegd is voor de gemeenten, Geert Bourgeois (N-VA), zal weigeren hem te benoemen met het argument dat hij Franstalige oproepingsbrieven heeft rondgestuurd. Damien Thiéry kan dan beroep aantekenen bij de partitair samengestelde tweetalige kamer van de Raad van State. Bij staking van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Als er op die dag een Franstalige voorzitter is, zal het beroep worden aanvaard, is er op die dag een Nederlandstalige voorzitter, dan wordt de benoeming geweigerd!

Hoe het ook zij, BHV hebben de onderhandelaars achter de rug. En al was het dan misschien emotioneel en erg symbolisch, in de grond was het een beleefelijk eenvoudig dossier. Dat kunnen we niet zeggen van de financieringswet en de bevoegdheidsverdrachten, want dat zijn de echte uitdagingen van de komende staatsvorming. Wallonië en Brussel, die bang zijn om te verarmen, staan zeer weigerachtig tegenover de door Vlaanderen geëiste fiscale autonomie. Brussel is niet zeker het geld te krijgen dat het eist.

Over de overheveling van bevoegdheden kan nog nachtenlang onderhandeld worden, wanneer de bestemming moet worden vastgelegd: Gemeenschap (het Vlaamse standpunt) of Gewest (het standpunt van de Franstaligen). Het heeft 458 dagen geduurd voor er een eerste akkoord was... Hoeveel dagen zullen er nog nodig zijn voor een staatsvorming is? Voor er een nieuwe regering is?

We kunnen er in ieder geval van uitgaan dat er heel snel nieuwe dringende eisen op tafel zullen komen: de splitsing van het gerechtelijk arrondissement BHV, de vennootschapsbelasting, nieuwe bevoegdheden enzovoort. Het communautair probleem zit in he DNA van België.